

De bronstijd in Onnen

Dit prachtige bronzen zwaard met een afzonderlijk gegoten gevest is een kleine drieduizend jaar geleden ten oosten van Onnen bij Haren aan het veen toevertrouwd. Het kwam in 1896 op anderhalve meter diepte weer tevoorschijn en was dadelijk een topstuk van het toen nog jonge Groninger Museum.

Het zwaard uit Onnen dateert uit de achtste of negende eeuw voor Christus, in de bronstijd. Dergelijke bronzen zwaarden, gemaakt in een tijd dat er nog geen ijzer werd gebruikt, zijn zeldzaam. Brons werd in die tijd van verre ingevoerd in ons ertsarme land, en werd om die reden meestal voortdurend hergebruikt.

De prehistorische mens hoopte met het offeren van kostbare zaken gunsten af te smeken van voor ons nu nog onbekende goden en machten. Dat offeren ging soms ver, want ook mensenoffers zijn teruggevonden in de vorm van veenlijken.

In Groningen was het meeste veen al afgegraven voordat voor deze veenlijken

belangstelling ontstond, en hiervan zijn uit deze provincie weinig voorbeelden bekend. Maar in Assen zijn er akelige voorbeelden van te zien. Het enige in onze provincie gedocumenteerde veenlijk werd tot poeder vermalen en in een apotheek als geneesmiddel verkocht, het zogenaamde 'mummia' dat onder andere potentieverhogend zou werken.

Maar ook het offeren van prachtige bronzen voorwerpen was een groot geschenk. Brons was een kostbaar metaal en de bewerking er van niet eenvoudig. Kortom, het offer was een grote investering.

Egge Knol – Groninger Museum

Erfgoedorganisatie: Groninger Museum

Beschrijvingstitel: De bronstijd in Onnen

Oneliner / quote: Brons werd in die tijd van verre ingevoerd in ons ertsarme land en om die reden steeds opnieuw gebruikt

Datering van bijzonderheden: 9e-8e eeuw v.Chr.

Materiaal: brons

Onderwerp: Archeologie